

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/17217

G.K. 12

GÜNLÜ

Sayı : 75833232-610
Konu : Soru Önergeleri

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi :Cumhurbaşkanı Yardımcılığı'nın 27.09.2019 tarihli ve 71251975-155200 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile Bakanlığım koordinatörlüğünde cevap verilmesi tensip olunan 13.09.2019 tarihli ve 43452547-120.07-528553 sayılı yazınız ekindeki, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından tevcih edilen 7/17217 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:

Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN

7/17217 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Soru 1-Yüksek teknoloji sektörlerinde, uluslararası alanda markalaşma sürecinin desteklenmesi ve markalaşmış ürün sayısı artırılması adına son beş yıl içerisinde yıllara göre nasıl bir sayısal dağılım meydana gelmiştir?

Soru 2- Markalaşmış ürünlerin yıllara göre değişimi nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAPLAR

Cevap 1-2: Sanayi ve teknolojiye hedeflediğimiz köklü dönüşüme, Ar-Ge temelli yatırımlarla ulaşabileceğimizi çok iyi biliyoruz. Ar-Ge ekosisteminin güçlendirilmesi ve ticarileştirilmesi için finansal destek mekanizmalarıyla desteklemeye devam ediyoruz.

Bu amaçla; Başkanlığımız bünyesinde yürütülen destek programlarımızla; yenilik tanımı çerçevesinde; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projeler desteklenmektedir. Yürütülen destek programlarımızla; sanayimizin Ar-Ge kapasitesini geliştirmesini, yenilikçi ürünler üretmesini destekleyerek, uluslararası pazarlarda rekabet edebilir konuma yükselmesini ve böylece ülke ekonomisine yüksek katma değer kazandırılması hedeflenmektedir.

Daha rekabetçi ve yüksek katma değerli üretime giden yol, Ar-Ge'ye yapılan harcamalardan geçiyor. Ar-Ge harcamalarının milli gelirdeki payını yüzde 1,8'e, bu alanda çalışan insan kaynağımızı 300 bin kişiye ve araştırmacı sayımızı 200 bin kişiye çıkaracağız. Ar-Ge yatırımlarında dünyada söz sahibi olan ilk 2 bin 500 firmalık listeye, ülkemizden 23 firmayı sokmak arzusundayız.

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) bugüne kadar başvurusu yapılan ve tescilli yapılan marka sayısı 9.605'e ulaşmıştır.

Türk Patent ve Marka Kurumumuz, öncelikli görevi olan sınai mülkiyet başvurularının tescil faaliyetlerinin yürütülmesi kapsamında, marka başvurularının tescil faaliyetlerini yerine getirmekte ve markaların korunması sürecine önemli katkı sağlamaktadır. Tasarıma yatırım yüksek ticari başarı getiriyor. Markalaşma konusunda firmalarımızın hassasiyeti çok yüksek. Bu çalışmalarımızın sonucu olarak, 2011'den bu yana Avrupa'da en fazla marka başvurusu yapılan ülke olduk.

Son yıllarda artan başvurularla birlikte TÜRKPATENT Avrupa'nın en fazla sınai mülkiyet başvurusu yapılan kurumlarından biri haline geldi. 2017'den bu yana Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı nezdinde uluslararası otorite olarak da hizmet veren TÜRKPATENT, patent araştırması konusunda kapasitesini güçlendirmeye devam ediyor. Kurumun düzenlediği uluslararası rapor sayısı bir önceki yıla göre 7,5 kat arttı. Dünyada 23 tane uluslararası patent araştırma ve inceleme otoritesi var. TÜRKPATENT bu 23 kurum arasında 2019 yılında rapor sayısını en hızlı artıran sınai mülkiyet kurumu oldu. 2023 yılında TÜRKPATENT dünyadaki ilk 10 otorite arasında yer almasını hedefliyoruz.

Söz konusu tescil işlemleri kapsamında tescil edilecek mallar ve hizmetler ülkemizin de taraf olduğu "Marka Tescilinde Malların ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırmasına İlişkin NİS Anlaşması" kapsamında belirlenmektedir. NİS Sınıflandırmasındaki mal/hizmet sınıfları, malların veya hizmetlerin işlevi, bileşimi veya kullanım amacı gibi etkenlere göre oluşturulmuştur.

NİS Sınıflandırmasında yüksek teknoloji ürünleri, teknoloji yoğun ürünler şeklinde bir sınıflandırmadan ziyade malın bileşimine, işlevine ve kullanım amacına yönelik bir sınıflandırma sistemi kabul edilmiştir. Örneğin kozmetik ürünleri, tekstil ürünleri, gıda ürünleri ayrı ayrı sınıflarda sınıflandırmaya tabi tutulmaktadır.

Bununla birlikte, marka tescil başvuruları kapsamında toplam 11 hizmet ve 34 ürün sınıflandırması mevcut bulunmaktadır. Bu sınıfların tamamında belirli bir teknolojik ilerleme sonucu ortaya çıkmış mal ve hizmetlerin olabileceği kabul edilmekle birlikte, yüksek teknoloji yoğun sektörler olan İlaç Sanayi ile Elektronik, Bilgisayar ve Çevre Elemanları sektörlerine ilişkin malların yer aldığı NİS sınıfları olan 5 ve 9 uncu sınıflarda 2014-2019 yılları arasında ulusal yolla Kurumumuza ve Madrid Protokolü kapsamında yurtdışına yapılan marka başvuru sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Tablo 1: Belirtilen Sınıflarda Yapılan Ulusal Marka Başvuru Sayıları

Dönem/Sınıf	5. Sınıf (İlaç Sanayi)	9. Sınıf (Elektronik, Bilgisayar ve Çevre Elemanları)	Toplam (5+9)
2014	6.876	10.481	17.357
2015	6.688	10.027	16.715
2016	6.881	10.051	16.932
2017	7.701	10.804	18.505
2018	7.715	11.286	19.001

Tablo 2: Belirtilen Sınıflarda Madrid Protokolü Yoluyla Yurtdışına Yapılan Marka Başvuru Sayıları

Dönem/Sınıf	5. Sınıf (İlaç Sanayi)	9. Sınıf (Elektronik, Bilgisayar ve Çevre Elemanları)	Toplam (5+9)
2014	102	117	219
2015	142	135	277
2016	77	99	176
2017	64	118	182
2018	57	85	142

Ülkemiz açısından stratejik değer taşıyan alanlarda yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere alanlarında yaptıkları üst seviye bilimsel ve/veya teknolojik çalışmalar ile temayüz etmiş ve yurt dışında çalışma deneyimine sahip başta Türk bilim insanları olmak üzere nitelikli araştırmacıların yurtdışından Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye'nin önde gelen akademi, sanayi kurum ve kuruluşları veya kamu kurumlarında yürütmelerini sağlamak için 2019 yılında **2232 - Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı** başlattık.

Dolayısıyla, TEYDEB destekleri dolaylı olarak markalaşmaya hizmet etmektedir. Başkanlığımızca yürütülen destek programlarımızda desteklenerek tamamlanan projeler, markalaşma sürecine girebilecek şeklinde değerlendirildiğinden, bu kapsamda son beş yılda yüksek teknoloji sektörlerinde desteklenerek tamamlanan proje sayılarına ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Yüksek Teknoloji Sektörü TEYDEB Destek Programları Kapsamında Tamamlanan

Proje Sayıları

Sektör	2015	2016	2017	2018	2019	Genel Toplam
Biyomedikal Sektörü	8	14	32	25	18	97
Elektrik Elektronik Sektörü	68	63	146	118	57	452
Havacılık Ve Uzay Sektörü	4	4	13	8	9	38
İlaç-Eczacılık Sektörü	29	23	33	48	31	164
Savunma Sanayi Sektörü		4	7	11	4	26
Telekomünikasyon Sektörü	1	4	5	1	2	13
Genel Toplam	110	112	236	211	121	790

Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı'nın çağrısı 14.11.2018 itibari ile yayımlanmıştır. 15 Aralık 2018 - 29 Mart 2019 tarihleri arasında başvuruya açık olan programa, yurt dışından ülkemize gelecek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yanı sıra yabancı uyruklu araştırmacılardan toplam 242 başvuru alınmıştır. Bu değerlendirmeler sonucunda 21 farklı ülkeden, 98'i Türk 29'u yabancı olmak üzere, alanında lider 127 bilim insanı ve araştırmacı desteklenmeye hak kazanmıştır. Desteklenen araştırmacılar dünyanın önde gelen Harvard, Stanford, Oxford, MIT, Yale, Humboldt, Tokyo Üniversitesi gibi üniversitelerden, Apple, BMW, Intel, Amazon, Siemens, L'Oreal, Volvo, Pfizer, Bosch gibi firmalardan ve CERN, CNRS, NIH gibi araştırma enstitülerinden gelmektedir. Desteklenen araştırmacılarından 108'i üniversitelerde, 11'i Arçelik, TUSAŞ, ASELSAN, HAVELSAN, Ford Otosan, IDEALAB, YITAL gibi şirketlerde, 7'si araştırma enstitülerinden UNAM, SUNUM ve İBG'de, 1 araştırmacı da kamu kuruluşunda araştırmasını yürütecektir.

Ayrıca çığır açıcı ve büyük bütçeli öncül araştırmalara ve yüksek nitelikli araştırmacılarımıza destek sağlamak amacıyla 14 Şubat 2019 tarih ve 5 sayılı TÜBİTAK Yönetim Kurulu **kararıyla 2247 Öncü Araştırmacılar Destek Programı** başlatılmıştır. Program kapsamında ilgili bilimsel/teknolojik alanlarda çığır açıcı nitelikte gelişmeler sağlamaya yönelik hedefler içeren, alanında önemli boşlukları veya eksiklikleri giderebilme ve araştırmacılara yeni bir bakış açısı kazandırabilme fırsatı sunan, önemli bir keşif ve/veya buluş yapma potansiyeli içeren projeler geliştirecek araştırmacılara iki tür destek verilecektir. ERC başvurusunu iyileştirmek/güçlendirmek; Avrupa Birliği fonlarından ülkemize geri dönüş oranını artırmak amacıyla "Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) Projeleri Güçlendirme Desteği", üstün başarılı araştırmacıların öncül araştırmalarının ulusal bazda desteklenmesi amacıyla "Ulusal Öncü Araştırmacılar" desteği verilecektir. Ülkemiz açısından stratejik değer taşıyan alanlarda yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere açılan bu programın ilk modülü olan "2247-B Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) Projeleri Güçlendirme Desteği" için başvurular 20.06.2019 tarihinden itibaren açılmıştır. Yeni başlatılan bu programlar ile yüksek teknoloji sektörlerinde, uluslararası alanda markalaşma süreci desteklenmiş olacaktır.